

Raadsvoorstel**Nummer:** 237836**Datum :** 4 november 2014**Hoort bij collegeadviesnr.** 237835**Datum raadsvergadering:** 18 december 2014**Portefeuillehouder:** Dragt**Onderwerp**

Meerjarenbegroting RWA 2015 - 2018

Voorgesteld besluit

- geen aanleiding te zien een nadere zienswijze te formuleren en in te stemmen met Meerjarenbegroting RWA 2015 – 2018;
- de financiële gevolgen van dit voorstel te verwerken in de najaarsnota 2014.

Kader

Begin oktober 2014 heeft het Algemeen Bestuur van het Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA) de Meerjarenbegroting 2015 – 2018 aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. In de aanbiedingsbrief aan uw raad geeft het Algemeen Bestuur aan dat de gevolgen van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 lang onduidelijk zijn gebleven. Daardoor bleek het niet mogelijk om de Meerjarenbegroting conform de eerder afgesproken planning gereed te hebben. Het bestuur stelt u in de gelegenheid een zienswijze naar voren te brengen.

Vanaf 1 januari 2015 is het niet meer mogelijk om in de WSW in te stromen en zal voor gemeenten de taakstelling WSW gaan dalen. De Rijkssubsidie die gemeenten ontvangen per WSW-medewerker is de laatste jaren al trendmatig aan het dalen. Daartegenover staan de stijgende salariskosten van de WSW-ers (grotendeels bepaald door de landelijke CAO). Deze ontwikkelingen hebben een negatief subsidieresultaat van het RWA als gevolg.

Argumenten

Uitgangspunten RWA begroting 2015 - 2018

Het RWA heeft een meerjarenbegroting aangeboden die gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- de Participatiewet wordt ingevoerd per 1 januari 2015;
- het operationeel resultaat van Amfors blijft op gelijk niveau (rond de € 2 miljoen);
- de opbrengsten van trajecten en activeringsprojecten vanuit de deelnemende gemeenten blijven gedurende het begrotingstijdvak op een vergelijkbaar niveau als het jaar 2014;
- de WSW taakstelling verdwijnt; in de begroting wordt de productie constant gehouden met 1.160 arbeidsmanjaren;
- uitstroom WSW wordt gecompenseerd door toeleiding van mensen uit de Participatiewet;
- de voorziening beschut werk kent een instroom van 1 op de 3 medewerkers. Hierbij wordt de aanname gehanteerd dat de daarmee gemoeide loonkosten worden gecompenseerd vanuit het Participatiebudget;
- de gemiddelde productiviteit van een werknemer uit de Participatiewet is in de meerjarenbegroting gesteld op 50% en de verwachte loonkostensubsidie die in het kader van de Participatiewet wordt verstrekt aan RWA is hierop berekend;
- medewerkers uit de Participatiewet worden verloond op basis van het Wettelijk

- Minimum Loonniveau (WML);
- de begeleidingskosten voor een medewerker uit de Participatiewet bedragen eenmalig € 3.000,-;
- de Wsw lonen stijgen niet, vastgehouden wordt aan de nullijn voor WSW-salarissen;
- de rijksbijdrage daalt vanaf 2015 t/m 2020 over een tijdvak van zes jaar met ruim € 3.200,-. De daling is proportioneel verdeeld over de jaren.

De invoering van de Participatiewet gaat gepaard met veel onduidelijkheden. Het WSW-bestand zal de komende jaren krimpen doordat wel uitstroom plaatsvindt maar geen sprake meer is van instroom vanuit de WSW. In de voorliggende RWA-begroting is uitgegaan van een instroom van nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet die deze teruggang van het aantal SW-ers volledig opvangt.

De komende maanden zal blijken of dit uitgangspunt bewaarheid wordt. De verschillende gemeentebesturen moeten immers nog besluiten welke instrumenten straks worden ingezet voor cliënten in de Participatiewet, hoe invulling wordt gegeven aan de nieuwe voorziening Beschut Werk en welke partijen daarbij een rol gaan spelen. Ook zal de komende maanden gewerkt worden aan een toekomstvisie op RWA en Amfors. Op korte termijn willen wij het vertrekpunt bepalen: hoe schatten wij het toekomstige opdrachtvolume voor Amfors in, ook gezien de ontwikkelingen (prognoses en realisatie) van de afgelopen jaren? Vervolgens willen wij middels scenario-ontwikkeling tot een visie komen, waarbij wij uiteraard ook uw raad betrekken.

De uitkomsten van bovengenoemde gemeentelijke discussies kunnen consequenties hebben voor de meerjarenbegroting van RWA. Zo nodig zullen wij het bestuur van de RWA, nadat besluiten over bovengenoemde stappen zijn genomen, vragen om een begrotingswijziging 2015 op te stellen.

In de begroting van de RWA zijn in algemene zin twee aspecten in financiële zin van belang. Dat zijn:

- het operationeel resultaat van Amfors (saldo opbrengsten en kosten van het bedrijf Amfors). Gegeven de samenwerkingsafspraken tussen RWA en Amfors worden deze benut voor dekking van negatieve subsidieresultaten binnen het RWA;
- het subsidieresultaat (verschil tussen de WSW- kosten en de rijksbijdrage voor de uitvoering van de WSW, die door tussenkomst van gemeenten aan de RWA wordt verstrekt).

De bedrijfseconomische en financiële positie van Amfors is als bekend de afgelopen jaren aanzienlijk verslechterd, met name als gevolg van de kredietcrisis en de tegenvallende economische ontwikkeling. Ondanks de ontwikkelingen en mede dankzij de investering van de regiogemeenten, blijft het uitgangspunt van Amfors een winstgevende exploitatie..

Om het bedrijfsvolume in stand te houden wordt de productiecapaciteit in de meerjarenbegroting constant gehouden op 1160 arbeidsmanjaren. Dit wordt gerealiseerd door gebruik te maken van inzet vanuit de doelgroep Participatiewet en voorziening beschut werken. In de meerjarenbegroting wordt in 2015 t/m 2018 gerekend met een inzet van respectievelijk 27, 60, 91 en 119 mensen in het kader van de Participatiewet en met een inzet van respectievelijk 13, 30,45 en 59 mensen uit de voorziening beschut werken. De inzet geschiedt op basis van de loonkostensubsidie in het kader van de Participatiewet. De medewerkers die instromen vanuit de Participatiewet krijgen het wettelijk minimumloon (WML). In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een gemiddelde productiviteit van 50% en een loonkostensubsidie van 50% door deelnemende gemeenten ter compensatie van het gemis in productiviteit. De loonkosten van de inzet van de mensen vanuit de doelgroep Participatiewet komen ten laste van het operationeel resultaat van Amfors. De loonkosten van deze groep bedragen na aftrek van de loonkostensubsidie in het jaar 2015 € 325.000 oplopend tot ruim € 1.400.000 in 2018. Per individuele medewerker wordt het restant van de jaarlijkse loonkosten op € 12.000 geschat. Naast de loonkostensubsidie wordt

in de begroting uitgegaan van een eenmalige bijdrage van € 3.000 per medewerker van de deelnemende gemeenten voor de begeleidingskosten van de medewerkers uit de Participatiewet.

In het operationeel resultaat is ook de toegevoegde waarde verwerkt dat de medewerkers uit de Participatiewet kunnen genereren. De medewerkers worden ingezet in bedrijfsonderdelen als schoonmaak, groen en metaal. Amfors gaat in de begroting uit van een toegevoegde waarde die kan oplopen van € 13.000 tot € 20.000 op jaarbasis. Het begrip toegevoegde waarde is de omzet die een medewerker kan realiseren minus de directe kosten (zoals materiaal en kosten arbeid). Per saldo is er sprake van een dekkingsbijdrage¹ van € 1.000 tot € 8.000.

Amfors hanteert het uitgangspunt dat de kosten van beschut werken niet worden terugverdiend gezien de lage arbeidsproductiviteit van deze doelgroep. De toegevoegde waarde voor beschut werken ligt op maximaal € 5.000. Nieuwe medewerkers in beschut werken verdienen het WML. RWA hanteert in de meerjarenbegroting het uitgangspunt dat de loonkosten worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten. Het budget van de loonkostensubsidie wordt door het Rijk via het Inkomensdeel aan gemeenten beschikbaar gesteld.

Subsidieresultaat

De volgende factoren zijn bepalend voor het subsidieresultaat:

Hoogte van het subsidiebedrag van het Rijk per arbeidsjaar voor het zittend bestand Wsw (ingestroomd voor 2015);

Gerealiseerde taakstelling in arbeidsjaren in 2014 en de uitstroom van de oude Wsw'ers;

Loonkosten van het WSW personeel (met name beïnvloed door CAO afspraken) en overige personeelskosten.

Per 1 januari 2015 is instroom in de WSW niet meer mogelijk. Via de natuurlijke uitstroom uit de SW, zal het zittend bestand van de SW in de komende decennia worden afgebouwd naar 0. De taakstelling voor 2014 bedraagt 1.162 arbeidsmanjaren. Zowel de hoogte van het subsidiebedrag per arbeidsjaar als de schatting van het Rijk van de omvang van het zittend bestand per jaar bepalen het subsidiebedrag dat RWA één op één krijgt doorbetaald van de deelnemende gemeenten voor het zittend bestand van de WSW.

Bij bepaling van het Rijksbudget voor het zittend WSW bestand spelen drie factoren een belangrijke rol:

- een daling van de rijksbijdrage; vanaf 2015 t/m 2020 daalt de rijksbijdrage over een tijdvak van zes jaar met ruim € 3.200, - per medewerker. De daling is proportioneel verdeeld over de jaren;
- het behalen van de taakstelling van 2014. Bij onderrealisatie heeft dit consequenties voor het subsidieresultaat; het Rijk gaat namelijk uit bij de bepaling van het budget voor 2015 uit van de gerealiseerde taakstelling in 2014 (bij overrealisatie wordt afgetopt naar taakstelling) en een gecalculeerd jaarlijkse uitstroom van het zittend bestand. Belangrijk voor het behalen van de taakstelling van 2014 is de veronderstelling dat de tijdelijke contracten die in 2014 aflopen worden verlengd. RWA heeft berekend dat niet verlengen leidt tot een structureel nadeliger operationeel resultaat van € 7 ton en een subsidieverlies van ruim € 2 ton in 2015. Dit is een van de argumenten geweest voor het besluit van het Algemeen Bestuur van RWA om de tijdelijke contracten in 2014 te verlengen
- de jaarlijkse uitstroom van het zittend bestand. RWA heeft de uitstroom van het zittend WSW bestand gecalculeerd en bedraagt ongeveer 3% per jaar. De

¹ De dekkingsbijdrage is de te realiseren netto omzet per bedrijfsonderdeel minus de loonkosten WML na compensatie van de loonkostensubsidie.

gehanteerde uitstroomcijfers in de eerder gepresenteerde Participatiebudget van het Rijk wijken af van de uitstroomcijfers zoals toegepast in de actuariële modellen en blijf-kansen van het Rijk. Inmiddels is bekend gemaakt dat het Rijk bij de berekeningen van de uitstroomcijfers een verkeerd uitgangspunt heeft gebruikt. Volgens het nieuwe gehanteerde model zijn de uitstroomcijfers ongeveer gelijk aan de gehanteerde uitstroomcijfers van RWA.

Het subsidieresultaat is het verschil tussen de ontvangen rijkssubsidie WSW en de loonkosten van het WSW personeel. In de begroting wordt vastgehouden aan de nullijn voor WSW-salarissen. De samenstelling van het WSW bestand (verhouding beschut binnen/beschut buiten/onbeschut buiten) en de overige personeelskosten (zoals bijv. studiekosten, vervoerskosten en begeleidingskosten) bepalen verder de hoogte van de loonkosten.

Zienswijze

Uw raad heeft de bevoegdheid op de meerjarenbegroting RWA 2015-2018 een zienswijze te formuleren.

Gelet op de meerjarenbegroting RWA 2015 – 2018 en de komende ontwikkelingen ingevolge de Participatiewet zien wij op dit moment geen aanleiding om een nadere zienswijze te formuleren. Mogelijke aandachtspunten met betrekking tot de Meerjarenbegroting RWA 2015/2018 zullen worden meegenomen in de bestuurlijke overleggen en zo nodig in een aangepaste Meerjarenbegroting RWA

Financiën

Ontwikkelingen in meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting 2015-2018 van het RWA is een verslechtering van het subsidieresultaat zichtbaar. Onderstaande tabel laat het verloop zien.

(bedragen x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018
Totale subsidieverlies, opgenomen in begroting	3.451	4.413	4.754	5.067

Het subsidieresultaat (= resultaat rijksbijdrage WSW-/loonkosten WSW) verslechtert door de dalende rijkssubsidie per WSW-medewerker.

Subsidieresultaten worden aangevuld vanuit het bedrijf Amfors. In de begroting is aangegeven voor welk gedeelte de aanzuivering door Amfors plaatsvindt vanuit het positieve operationele resultaat, dan wel vanuit het eigen vermogen. Hieruit blijkt dat aanzuivering vanuit Amfors op den duur (vanaf 2017) alleen vanuit het positieve resultaat kan plaatsvinden.

Indien aanvulling door Amfors niet (geheel) mogelijk blijkt, leidt dit conform de bestaande samenwerkingsafspraken tot aanvullende gemeentelijke bijdragen. Onderstaand schema geeft de toename van de gemeentelijke bijdrage de komende jaren weer.

Bijdrage Gemeenten

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Subsidieresultaat	-3.596	-3.451	-4.413	-4.754	-5.067
Aanzuivering door Amfors Holding BV	<u>2.848</u>	<u>2.092</u>	<u>2.583</u>	<u>2.235</u>	<u>2.021</u>
Gemeentelijke bijdrage	748	1.359	1.830	2.519	3.046
Bijdrage Gemeente Leusden (6%)	45	82	110	151	183

Gemeentelijke begroting 2015-2018

De hogere gemeentelijke bijdrage, voortkomend uit de voorliggende begroting van RWA, dient te worden verwerkt in de begroting 2015-2018. Vanaf 2017 is een structurele aanvullende buffer (Stelpost risico's WSW) van € 102.000 binnen de begroting beschikbaar om dergelijke tegenvallers binnen de WSW op te vangen. Hierop is reeds een eerste aanspraak gedaan ad. € 3.000, waardoor een restantbedrag van € 99.000 resteert. Als we deze er bij betrekken ontstaan de volgende budgettaire gevolgen voor de periode 2015 – 2018:

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Bijdrage obv meerjarenraming RWA	82	110	151	183
Opgenomen in begroting 2015-2018	<u>69</u>	<u>89</u>	<u>121</u>	<u>121</u>
Budgettair verschil	-13	- 21	- 30	- 62
Inzet Stelpost risico's Wsw	—	—	<u>99</u>	<u>99</u>
Restant stelpost na dekking tekort			69	37
Budgettair verschil na inzet stelpost	-13	-21	0	0

Conclusie is dat de begroting voor de jaren 2015 en 2016 een budgettair nadeel heeft van € 13.000 resp. € 21.000 en dat in de jaren 2017 en 2018 de stelpost WSW deels nodig zal zijn. Deze mutaties worden meegenomen in de najaarsnota 2014 en vervolgens verwerkt in de begroting.

Tevens wordt in de najaarsnota 2014 de verhoging van de gemeentelijke bijdrage 2014 aan het RWA verwerkt, welke op grond van nadere informatie vanuit RWA/Amfors wordt verwacht. Deze mutatie wordt in de najaarsnota nader toegelicht.

De nu voorliggende meerjarenraming van RWA is het uitgangspunt voor onze begroting. Hierbij is van belang om kritisch te kijken naar de grondslagen van de begroting van RWA en de realistische omzetprognoses. Vanwege het structureel achterblijven van de omzetontwikkeling van Amfors zijn in 2014 tijdens diverse vergaderingen de zorgen hierover vanuit de deelnemende gemeenten uitgesproken.

Hieronder worden de belangrijkste risico's benoemd van de nu voorliggende begroting van RWA:

- de onduidelijkheid rondom de ontwikkeling van de cao Wsw. Loonsverhogingen leiden direct tot een (nog) hoger subsidieverlies;
- behalen van de (verbeterde) operationele resultaten zoals opgenomen in de meerjarenraming 2015-2018. Mede gelet op de tegenvallende omzetontwikkelingen van de afgelopen tijd is het van belang dat Amfors erin slaagt de omslag te maken naar het creëren van meer omzetkansen;
- uitkomsten van de gemeentelijke keuzes met betrekking tot inzet van instrumenten, invulling van de voorziening beschut werk en de toekomstvisie op RWA en Amfors.

Het college van de gemeente Leusden,

E. Luchtenburg
directeur- secretaris

mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 4 november 2014, nummer 237836;

gelet op de inhoud van de jaarstukken 2013 en meerjarenbegroting 2015 van het RWA:

b e s l u i t :

- geen aanleiding te zien een nadere zienswijze te formuleren en in te stemmen met Meerjarenbegroting RWA 2015 – 2018;
- de financiële gevolgen van dit voorstel te verwerken in de najaarsnota 2014.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Leusden in zijn openbare vergadering van 18 december 2014

De raad van de gemeente Leusden,

mevrouw mr. J.S.Y. Houtman
griffier

mevrouw drs. A. Vermeulen
voorzitter